

Lechner Ödön, műépítész született Budapesten 1845-ben. Ugyanitt végezte a városi főreáliskolában középiskolai tanulmányait, folytatva kiképzését Budán a József műegyetemen 1866-ban. Technikai tanulmányait ezután a berlini építészeti academián folytatta 1869-ig, e körben a párizsi kiállításán, és több blaffornag-ban, különösen Romában és Florenceben folytatta tanulmányait, és 1871-ben hazatérve, megvásárolt és megtelepedett Budapesten, hol is önálló működést kezdett meg, melyből többek közt a Maudel Pál városi körüli bérháza, a városi régi kőcsalacsarnok került ki. Ugyanez időben az építészeti tanulmányozása és tényleges működése az 1873. bécsi világkiállítás magyar osztályának felállítására körül. Bécsből hazatérve az aradi városház pályázatán részt vevő, az első díjat nyerte el, de a kiviteli munkát, különböző helyi érdekek folytán, egy ottani építészre birták.

Az 1873. évi pénzügyi válság után az építkezési kedv minálunk is meglátszott, mely körülményekhez még feleslege halála is járult, elhatározta magát újra világra menni, tanulmányainak tovább fejlesztése céljából. Az 1877. évi Bécsbe, onnan Frankfurtba ment, hol is a berlini volt iskola társával Wallhoff-tal: jelenleg a berlini Parlament tervező építész: egyesülve, tették behatóbb tanulmányok tárgyává az ottani építkezési művészi fejlődését. Innen Párizsba költözött, hol előbb a világkiállítás építkezése körül működött, és felhíválta az alkalmat közel egy évig behatóan tanulmányozhatni az itt bő alkalmat nyújtó legkülönbözőbb irányait és mozgásokat az építést minden ágának.

Hogy gyakorisággal is betekintést nyerjen a francia építést művészi életébe, Clemens Parent híres párizsi építész műtermében folytatta közel két éven át tanulmányait, hol vagy 40 kisebb-nagyobb, többnyire kastély építkezéseknél nyílt alkalma Franciaország legkülönbözőbb vidékein, a legkülönbözőbb stílusokban és stádiumban, sőt restaurálások néfint új építkezések, akár külépítkezés, akár beldecoratio munkálataiban részt venni. - Többek közt Öfelsze Grabella spanyol királyné párizsi hétélye, Öfelsze a belga király Lieryon-i kastély tervei és kifestései, a Conte de Landre palotája Brüsszelben, még számos más nagyvéri építkezések kerültek ki a műterméből.

Ambitiója és fogalma folytán principalis biralmát is peretét annyi-
ra meggyerto, hogy elismerése jeléül a családba mintegy befogadta,
és önállósítását Párisban kilátásba helyezte. & körben komoly beteg
lett s mivel oroszai teljes meggyőződéssel, csakis a teljes legna-
gyobb nyugalomtól tétlek függővé, kénytelen volt egy időre fák kö-
pétől és leggyebb nemiségétől vallni.

Harajába visszatérve egy teljes évet kellett egészsége helyre állitá-
sának fontelni és Pest vidéken fiúleivel tartózkodott a legnagyobb
viszra vonúltságban.

Csak lassan kezdte meg ismét működését. Először csak
inkább jóakorásul kisebb teropályaratokon vett részt, többek
közül a statuari városban, a „foucière” intézet Andrássy-uti
palotájának pályárait, hol mindenütt díjakat is nyert.
Később kisebb megbízásokhoz jutván, kedvencei teréről a Páris-
ba való visszatérésről le kellett mondania.

Páros Gyula műépítész barátjával és berlini iskola társával
- ki firtén díjjal tüntetett ki a „foucière” pályárait - , az
alkalomból azon körös elhatározásra jutottak, hogy más jeles
jelűk perént, erentül ők is együttesen fognak működni, felant-
va egymás közt a munkálatok művészi és adminisztratív részét.

Az 1881 ik évben Gróf Tisza Lajos Excellenciája Kormány
biztossága alatt a fejedli városban tervezte pályárat lett ki-
hirdetve. A régi Maria-Theresia-korabeli városban az árvir-
után, a városfeltöltése után nem maradhatván meg, de mint egye-
dül emlek a múltból, kíváncsossá tette a pályárat felhívás egyik
pontja perént, a régi alapok felhagyásával az újat is a stí-
lusban tervezni. - Sikeresen meggyertik a pályáratot és minék
folytán annak kivitelével is megbízattak.

Az épület, elkészülté után, midőn Ő felsége a király a vá-
ros újja felületésének ünneplése alkalomából ott tartózkodott - re-
sidenziájánál foglalt; Ő felsége legnagyobb megelégedését
Gróf Tisza Lajos Nagyméltósága által a legerismerőbb javakban
fejrtette ki is az alkalommal Lechner Ödön műépítést a
Serecs József pend lovagkeresztjével tüntette ki.

Közvetlen után a magy. áll. vasút nyugdíj intézete néke-
re építendő bisház 1: ar operával szemben: teropályáratán sike-
resen vettek részt is az építkezés egészen új művészi motívumok-
ból indult ki. „François I. stílus” tanulmányainak átvitelét
az mi viszonyainkra is a különleges célba tartván fenn állott.

Eztán Torontal vármegye hárait Nagy-Kikindán, Maria
Theresia korabeli stílusban a régi épület egy részének felhagy-
ásával épült.

Beniczky Adám császári kastélyán az angol stílus tanul-

mányai hajnalattak fel.

Ilmthoz, a fővárosi nyilvános építkezések leginkább megírásuk folytán
szükségeltetnek és az állások leginkább már régebben kifejlesztéssel
vannak betöltve |: Professoren-Ring:| és a privat építkezések több-
nyire vállalkozók által tervezettnek és vitetnek ki, és a művészi in-
veau inkább-inkább vissza fele meg, — a művészek tevékenysége
inkább a vidékre fordítódik, hol is leginkább tero pályára-
tokon vesznek részt.

Egy tervezék többek közt, finhárat, kaphárnyakat |: Kecske-
met, Hombathely, Lombar:| városhárait |: az első díjjal jutal-
marott pécsi most kerül kivételre:|, Kastélyokat |: Odescalchi her-
cegnőé Sajó Városán:|. Több iskola is kárda |: Lombar:|.

A herb gymnasiun Karlocon o-nerb stílusban, mely az
idei, éjére teljesen elkészült. A herb Patriarcha Ö fentsege residen-
ciájának is a congregusai paloták tervezeti finitén Karloconra,
most nyújtattak be, és Ö fentsege dályai nyaralójának átalakí-
tása és kibővítése a tavasznál lef. megkerendő, s az utolbi fin-
itén Maria Theresia korabeli stílus tanulmányok herént.

Egy még hányos más kisebb és nagyobb tervezetek készülték
és készültnek, melyek körül különösen megemlítendő az elümlt
söben épült Thonet testvérek övi és birhára a városi utcában,
melyen egy új monumentalis anyag díjtésül |: Isolauf féle
pluto-granit:| nyert előfőr alkalmasást, mely anyag felhasználása
különösen az Alföld és Magyarországon egyebb ily köfegény vidéken
nagy jelentőséggel bír a monumentalis építő művészet kiviteli
lehetőségére néve, mely eddig éppen az anyag hiánya vagy drága-
sága folytán nem fejlődhetett ki, és ki tudja, hogy nem e keperheti
e az alapját egy specialis nemzeti stíj irányának.

Megemlítendő még, hogy a legutolbi parisi világ kiállításán
újbol volt alkalma az építő művészet legújabb mormánatait
és haladását fakperien észlelni, és utána Angliában, különö-
sen Londonban és környékén, Oxford és más városok nyilvános
és magán építkezéseit, de különösen híresebb kastélyépítke-
zéseket tanulmány tárgyává tenni, mintán épp itt nyílik
a legbővebb alkalom egy művészhileg nagy fejlődést tapasztalni.

Magyar országon az építési művészetre, különösen Kas-
tély és palota építésre természet herüleg nagy fejlődés várhat,
épp azért a művészen éjén eddigi működésében ez irányban
képeste főleg tanulmányait, — mint azt a fönti rövid
adatskból is igazolva látjuk. —